

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1995508
Steller: J. van der Putten
Datum commissie: 14 februari 2023
Datum raadsvergadering: 14 maart 2023

Team: PM
Teammanager: H. de Bruijn
Portefeuillehouder: R. Assendelft
E-mail: j.vd.putten@hoorn.nl

Onderwerp

Herinrichting Kerkplein: afronding project

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Overzicht uitslag enquêtes evaluatie 2021
2	Rapportages toegankelijkheid Bureau Ongehinderd
3	Samenvatting rapportages toegankelijk Bureau Ongehinderd
4	Notulen adviesgroep Verkeer evaluatie Kerkplein
5	Presentatie informatieve sessie raad november 2022
6	Overzicht verbeter-, aandachts- en restpunten
7	Kostenoverzicht verbeterpunten
8	Begrotingswijziging

De raad besluit

1. kennis te nemen van de in 2021 en 2022 uitgevoerde evaluatie van het project Herinrichting Kerkplein.
2. voor de uitvoering van de verbeterpunten een aanvullend krediet van € 88.000,- bij het project Herinrichting Kerkplein beschikbaar te stellen. Voorgesteld wordt de kapitaallast van €4.664 (20 jaar, 0,3%) te dekken uit de investeringsagenda/leefbare wijken.
3. de bij dit besluit horende begrotingswijziging vast te stellen.
4. na uitvoering van de verbeterpunten het project Herinrichting Kerkplein is afgerond en het project af te sluiten.

Samenvatting

Het Kerkplein is in de Binnenstadvisie 'Binnenstad in beweging, Integrale visie voor de binnenstad van Hoorn' benoemd als een lokale huiskamer en visitekaartje van de binnenstad. In september 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de herinrichting van het Kerkplein. Zodoende hebben het Kerkplein, de Breestraat, de Kerkstraat en de Nieuwstraat een gelijkvloerse inrichting gekregen. Het Kerkplein is omgevormd tot een verblijfsgebied, waar de voetganger de ruimte krijgt en fietsen, scooters en auto's 'te gast' zijn.

De herinrichting is in februari 2020 gestart. In de zomer van 2020 is het plein volledig opengesteld voor gebruik. In 2021 zijn de restantpunten en opleverpunten uitgevoerd. Op enkele onderdelen na zijn de werkzaamheden afgerond, die onder meer te maken hebben met de verbouwing van de Grote Kerk.

De afgelopen tijd is ervaring opgedaan met het dagelijks gebruik, tijdens evenementen en met de terrassen. Ook zijn in 2021 bewoners, ondernemers en bezoekers van het plein bevestigd naar hun beleving en heeft Bureau Ongehinderd de toegankelijkheid van het Kerkplein en de Nieuwstraat beoordeeld. Uit deze evaluaties zijn verbeter- en aandachtspunten naar voren gekomen. Dit voorstel

beschrijft deze punten en de hieruit voortkomende oplossingen met financiële toelichting. Na uitvoering van de verbeterpunten wordt het project Herinrichting Kerkplein afgesloten.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Het college komt naar aanleiding van de in 2021 en 2022 uitgevoerde evaluatie met een voorstel de verbeterpunten uit te voeren en daarmee het project Herinrichting Kerkplein af te sluiten.

Belang

De doelstelling van het project is een zo hoog mogelijke informele verblijfskwaliteit te realiseren, waarbij het aangenaam is te bezoeken, te vertoeven en te ontmoeten. Een in samenhang en aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte is noodzakelijk om deze doelstelling te behalen.

Centrale vraag

Gaat de raad akkoord met de verbeterpunten uit de evaluatie en is de raad bereid deze uit te voeren als afronding van het project?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

De vernieuwde inrichting draagt bij aan het verbeteren van het verblijven in de binnenstad en op het Kerkplein in het bijzonder voor met name de voetganger. Fietzers, scooters en auto's zijn 'te gast'.

Bij de herinrichting is het betaald en vergunning parkeren behouden. In het zomerseizoen zijn terrassen mogelijk gemaakt. Voor het fietsparkeren zijn in de beschikbare ruimte zo veel mogelijk plaatsen gecreëerd, zonder afbreuk te doen aan het gebruik en de beleving van het plein. De inrichting brengt evenwicht tussen de diverse functies en een flexibele indeling voor het zomer- en winterseizoen. Er is zo groot mogelijke ruimte gecreëerd voor evenementen, zoals de kermis, Koningsdag en de Hoornse Stadsfeesten. De inrichting van het plein is zodanig, zodat ook tijdens evenementen geen afbreuk wordt gedaan aan de beleving, met name aan de voorzijde van de Grote Kerk als entree van het plein.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Het project draagt bij aan een prettige en leefbare leefomgeving, duurzame productie en consumptie en participatief bestuur. Door een duurzame inrichting, het gebruik van duurzame en herbruikbare materialen en het betrekken van de omgeving bij het ontwerp en de uitvoering van de herinrichting is bijgedragen aan de Global Goals.

4. Kaders

Binnenstadvisie

Voor de binnenstad van Hoorn heeft de raad op 28 juni 2016 de Binnenstadvisie 'Binnenstad in beweging, Integrale visie voor de binnenstad van Hoorn' vastgesteld. In de Binnenstadvisie zijn onder meer voor het Kerkplein denkrichtingen opgenomen. Met de uitvoering van de herinrichting is de beoogde kwaliteitsimpuls gerealiseerd, namelijk het realiseren van een verblijfsgebied waar het aangenaam is te bezoeken, te vertoeven en te ontmoeten.

Raadsbesluit 25 september 2018

Op 25 september 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de herinrichting van het Kerkplein volgens het definitief ontwerp 'shared space optima forma'. Het Kerkplein en aansluitende straten zijn omgevormd tot een verblijfsgebied, waar de voetganger de ruimte krijgt en fietsen, scooters en auto's 'te gast' zijn.

Mobiliteitsvisie Hoorn 2030

Op 6 juli 2021 heeft de gemeenteraad de Mobiliteitsvisie Hoorn 2030 'Meer stad met Mobiliteit' vastgesteld. Hiermee is de ambitie uitgesproken de binnenstad meer autoluw te maken. In de uitwerking van de mobiliteitsvisie zal aandacht zijn voor de verkeerssituatie op het Kerkplein als gevolg van een knip bij de Roode Steen en het Havenkwartier.

Informerende brieven gemeenteraad evaluatie 6 juli 2021 en 15 oktober 2021

In twee brieven is de raad tussentijds geïnformeerd over de resultaten van de eerste en tweede evaluatie van het heringerichte Kerkplein.

Raadsbesluit 26 oktober 2021

Met het besluit van 26 oktober 2021 heeft de raad aanvullend krediet voor de kostenoverschrijding en de wettelijk verplichte uitwerking en rapportage van de archeologische opgravingen en vondsten voor het project Herinrichting Kerkplein beschikbaar gesteld.

Amendement 26 oktober 2021

In de raadsvergadering van 26 oktober 2021 is een amendement aangenomen waarin wordt verzocht een apart uitgewerkt voorstel voor een openbare toiletvoorziening voor te leggen aan de gemeenteraad.

Raadsbesluit 16 december 2021

Met het besluit van 16 december 2021 heeft de raad besloten een krediet vrij te geven voor het realiseren van een in pandig zelfreinigend openbaar toilet toegankelijk voor mindervaliden aan de zuidzijde van de Grote Kerk.

Informatieve sessie raad 10 november 2022

Aan de hand van een presentatie is de raad meegenomen in de punten van de evaluatie.

5. Argumenten

Na voltooiing van de herinrichting zijn door het projectteam evaluaties gehouden onder ondernemers, bewoners en bezoekers aan het Kerkplein en zijn analyses uitgevoerd door observaties, videobeelden en snelheidsdata. Ook heeft de adviesgroep verkeer (nood- en hulpdiensten en belangenverenigingen) advies uitgebracht. Bureau Ongehindert heeft de toegankelijkheid van het Kerkplein beoordeeld.

Uit de evaluatie blijkt dat de herinrichting door de uitstraling en het materiaalgebruik bijdraagt aan het verbeteren van het verblijven in de binnenstad en op het Kerkplein in het bijzonder. De mensen zijn blij met het vernieuwde Kerkplein en het plein nodigt uit om te verblijven. Er zijn echter nog enkele verbeter-, aandachts- en restpunten.

Verbeterpunten

De verbeterpunten komen voort uit de evaluatie en dragen bij aan een beter gebruik van het plein. De kosten van de verbeterpunten worden in dit voorstel aan de raad voorgelegd.

Autoparkeren

De aanduiding van de parkeervakken is niet voor iedereen duidelijk. Als aanduiding is voor stalen punaises gekozen, omdat dit past bij de uitstraling van het plein en bij toekomstige heroverweging van het (betaald) parkeren de punaises eenvoudig zijn te verwijderen. Voor het verbeteren van de markering van de parkeervakken wordt voorgesteld extra stalen punaises aan te brengen. Indien mogelijk worden de punaises in een witte kleur uitgevoerd.

Door de parkeervakken ter hoogte van het Oude Vrouwenpoortje iets meer richting de gevel te brengen, kan een extra parkeervak worden gerealiseerd. Dit is prettig voor de vergunninghouders en hun bezoek.

Ter hoogte van de toegang naar de achterzijde van de Grote Kerk/parkeerplaats van Intermaris wordt op drukke tijden, met name in de weekenden, buiten de vakken geparkeerd. Dit belemmert de toegang tot

de parkeerplaats en is hinderlijk voor de toegankelijkheid van de hulpdiensten. Dit geldt ook ter hoogte van de ingang van Eetcafé Bommels. Het aanbrengen van anti-parkeermaatregelen, in de vorm van (verplaatsbare) cortenstalen plantenbakken, moet het foutparkeren beperken.

Bomen noordzijde

Aan de noordzijde van de Grote Kerk staan de vaste bomen in te natte bodem, waardoor deze 'verzuipen'. De positie van de bomen is bepaald aan de hand van de vorm van de fundering van de voormalige Grote Kerk op het plein. Deze fundering met steunberen is met dikke gemetselde muren nog in de ondergrond aanwezig. Daardoor is het verplaatsen van de bomen geen optie.

Het kermisteam heeft verzocht de bomen aan deze zijde van de Grote Kerk 'verplaatsbaar' aan te brengen, zodat de bomen voor een attractie kunnen worden weggehaald. De bomen kunnen in cortenstalen bakken op het maaiveld worden geplaatst op of over de cortenstalen boomspiegel. De bomen zullen dan niet de grootte krijgen van dezelfde bomen aan de zuidzijde. Het bureau dat het ontwerp van de herinrichting heeft gemaakt, heeft het liefst vaste bomen en vraagt aandacht voor het oplossen van het grondwaterprobleem. Aan de raad wordt voorgesteld de twee bomen aan de noordzijde van de Grote Kerk verplaatsbaar te realiseren in cortenstalen bakken, geplaatst op het maaiveld.

Toegankelijkheid

Bureau Ongehindert heeft de toegankelijkheid van het Kerkplein op drie niveaus beoordeeld aan de hand van de NEN-ISO21542-2012 en de integrale Toegankelijkheidsstandaard 2018.

Bureau Ongehindert heeft geen onvolkomenheden geconstateerd over de vlakheid van de bestrating. De beleving bij mindervaliden is dat de Portugese keien oncomfortabel zijn. Voor de gehele binnenstad zal nog aandacht zijn voor de zogenaamde schuifelroute. Bij het herijken van deze route zal de situatie op het Kerkplein opnieuw worden beoordeeld. Aan de raad wordt voorgesteld de vlakheid van de bestrating niet aan te passen bij de afronding van het project Herinrichting Kerkplein.

Bureau Ongehindert heeft geconstateerd dat op het zitmeubilair een rugleuning en of een armleuning ontbreekt. Niet al het zitmeubilair hoeft te voldoen aan de eisen voor toegankelijkheid. Daarom wordt aan de raad voorgesteld een gedeelte van het zitmeubilair aan weerszijde van de kerktoeren te voorzien van een rug- en armleuning.

Van de overige door Bureau Ongehindert geconstateerde onvolkomenheden is in de bijlage 'Samenvatting beoordeling bureau Ongehindert' opgenomen welke actie al dan niet wordt ondernomen.

Aandachtspunten

De aandachtspunten hebben raakvlakken met elkaar en vragen een integrale afstemming met het beleid en uitwerking in nog uit te werken voorstellen. Daarom behoren de aandachtspunten niet tot het besluit van dit voorstel. De nadere uitwerking en de kosten van de aandachtspunten worden later separaat aan de raad voorgelegd.

Verkeersveiligheid

Ondanks dat de gemiddelde rijsnelheid van het autoverkeer is afgenomen ten opzichte van de situatie vóór de herinrichting, is de beleving nog steeds dat de auto's hard rijden. Voornamelijk het onnodige doorgaande verkeer veroorzaakt overlast.

De knip Roode Steen plus (zachte) knip Havenkwartier en onderzoek knip Kerkplein behoren tot de uitwerking van de Mobiliteitsvisie Hoorn 2030. Vooruitlopend op deze uitwerking al besluiten over het wel of niet autoluwer maken van het Kerkplein wordt afgeraden, omdat onderzoek moet plaatsvinden op de effecten hiervan. De beleving zal prettiger worden en de overlast van het autoverkeer minder bij het autoluwer maken van het Kerkplein. Met de uitwerking van de knip respectievelijk het autoluwer maken van het Kerkplein wordt tevens de petitie 'Een autovrij Kerkplein' meegenomen.

Fietsparkeren

Tijdens evenementen, in de zomermaanden en op avonden in het weekend worden op het Kerkplein meer fietsen geparkeerd dan er aan fietsparkeerplaatsen zijn. In januari 2023 gaat de gemeenteraad meningsvormend bespreken op welke wijze het fietsparkeren in de binnenstad wil verbeteren. De

resultaten van de meningsvormende discussie worden meegenomen in een raadsvoorstel over dit onderwerp.

Tijdelijke terrassen

Tijdens en na het COVID-19tijdperk zijn op het Kerkplein aanvullend enkele tijdelijke terrassen geplaatst. Daarnaast is in de zomer 2022 het hotel met restaurant en terras geopend. Het definitief toestaan van de aanvullende tijdelijke terrassen vergt aanpassing van het terrassenbeleid. De aanpassing van het terrassenbeleid komt in een apart voorstel naar de gemeenteraad. Of en op welke wijze de tijdelijke terrassen op het Kerkplein functioneel kunnen blijven is verder nog onderwerp van discussie op welke vorm het fietsparkeren wordt verbeterd en de binnenstad autoluwer wordt gemaakt.

Restpunten

De restpunten zijn nog openstaande punten voor uitvoering. De uitvoering is zo veel als mogelijk gelijktijdig voorzien met de verbeterpunten. De kosten van de restpunten worden binnen het eerder door de raad beschikbaar gestelde krediet gedekt.

Reparatie voegwerk

Op enkele delen is het voegwerk losgelaten. Dit komt deels door ondeugdelijke uitvoering en deels door het te vroeg in gebruik nemen door autoverkeer. Hierdoor heeft de hechting en uitharding van de voeg niet of onvoldoende plaatsgevonden. Het voegwerk van het straatwerk van het gehele plein wordt nagelopen. De kosten voor de reparatie van het voegwerk worden rechtvaardig verdeeld tussen de aannemer en de gemeente.

Straatwerk bevoorrading hotel

Omdat de verbouwing van de Grote Kerk tot hotel in gang was tijdens de herinrichting, is het gedeelte waar de bevoorrading van het hotel en restaurant plaatsvindt tijdelijk voorzien van een andere bestrating. Deze bestrating wordt vervangen door de Portugese keien, zodat een eenduidig beeld ontstaat. De eigenaar en exploitant zijn nog in gesprek met de gemeente over de voorziening die er moet komen om de bevoorrading te vergemakkelijken. De uitvoering wordt afgestemd op de komst van de Portugese stratenmakers voor de overige straatwerkzaamheden.

Openbaar toilet

De uitvoering van het openbaar toilet is vertraagd, omdat de eigenaar van de Grote Kerk zich heeft geconcentreerd op de opening en opstart van hotel en restaurant. De voorbereidingen voor de realisatie zijn daarna hervat en lopen nog. De verwachting is dat het toilet voor het zomerseizoen in gebruik wordt genomen.

6. Maatschappelijk draagvlak

Uit de bevindingen van bewoners, bezoekers en ondernemers blijkt dat de inrichting van het vernieuwde plein draagvlak heeft. In augustus 2021 heeft de fractie van het CDA overige vragen gesteld over de toegankelijkheid van het plein voor mensen met een mobiliteitsbeperking. Mede naar aanleiding van de vragen is in 2021 door bureau Ongehinderd een scan van de toegankelijkheid van het Kerkplein uitgevoerd.

Naast de enquêtes die zijn gehouden, hebben bewoners, bezoekers en ondernemers de petitie 'Een autovrij Kerkplein' opgesteld. In de petitie die door 1129 personen is ondertekend en in april 2021 is ingediend, wordt verzocht het Kerkplein doordeweeks na 18:00 uur en op zaterdag en zondag (in ieder geval in de lente en de zomer) geheel af te sluiten voor autoverkeer. De petitie wordt meegenomen in het onderzoek naar de knip Kerkplein bij de uitwerking van de Mobiliteitsvisie Hoorn 2030.

De bevindingen van bewoners, bezoekers en ondernemers zijn besproken met de werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van horeca, ondernemers en bewoners rondom het Kerkplein, Vereniging Oud Hoorn, Ondernemersvereniging Stad Hoorn en de huidige eigenaar van het voorste deel van de Grote Kerk. De werkgroep erkent de bevindingen en de aangedragen oplossingen voor de verbeterpunten. De oplossingen zijn besproken met het ontwerp bureau dat de werkgroep heeft begeleid bij het ontwerp van de herinrichting. De werkgroep heeft zich positief uitgesproken over de ingediende

petitie 'Een autovrij Kerkplein', maar is kritisch op het volledig afsluiten van het plein voor de gehele dag. Hierbij gaat het voornamelijk om de bereikbaarheid van bezoekers tijdens openingstijden van de winkels en het hotel.

7. Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geen effect op het begrotingsresultaat.

De jaarlijkse kapitaallast voor de uitvoering van de verbeterpunten van € 88.000,- zijn € 4.664,- voor 20 jaar met een rentetarif van 0,3%. Voorgesteld wordt het krediet van het project Herinrichting Kerkplein te verhogen met € 88.000,- en de kapitaallast te dekken uit de investeringsagenda/leefbare wijken.

8. Communicatie

Het besluit en bijbehorende voorstel is voor iedereen te bekijken via www.hoorn.nl/gemeenteraad en wordt gepubliceerd in het gemeentebblad. Tevens informeren we de bewoners en ondernemers aan en in de omgeving van het Kerkplein met een brief en wordt een persbericht verstuurd.

9. Realisatie

In het voorjaar 2023, zo veel als mogelijk voor het terrasseizoen (weersafhankelijk), worden de verbeter- en restpunten uitgevoerd. Na uitvoering van de werkzaamheden wordt het project Herinrichting Kerkplein afgesloten.

Hoorn, 24 JAN 2023

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester